

KEVSERÎ

Anadolu velîlerinden. İsmi Hasan Hilmi bin Ali olup, meşhûr Mehmed Zâhir el-Kevserî'nin babasıdır. Kevserî diye meşhûr olmuştur. Kafkasya'nın Sebj (Şebjer) kasabasında doğdu. 1926 (H.1345) senesinde İstanbul'da vefât etti.

Küçük yaşında ilim tahsiline başlayan Kevserî, Kur'ân-ı kerîmi zamânın kurrâlarından el-Battal el-Hâc Süleymân el-Ezherî'den öğrendi. Sonra Soposzâde diye meşhûr Şeyh Allâme Mûsâ Efendinin derslerine devâm ederek Arapça gramer bilgilerinden icâzet, diploma aldı. Şeyh Şâmil'in hocalarından Suskî el-Hâc Hasan Efendiden de fen ilimlerini öğrendi. Bilâhare yaşadıkları bölgenin Rus işgâline uğraması üzerine 1863 senesinde Osmanlı ülkesine geçerek Düzce yakınındaki Çalıcuma (Hacı Hasan Efendi) köyüne yerleşti. Beyzâdeler diye meşhur bir âile olarak yaşadılar. Düzce'de Şeyh Devlet adında Abdullah-ı Mekkî silsilesine mensûb halîfelerden Saîd Giray'ın halîfesi olan bir zâta talebe olup ondan icâzet aldı. Şeyhinin hac dönüşü vefât etmesi üzerine İstanbul'a gelerek Ahmed Ziyâüddîn Gümüşhânevî hazretlerinin sohbetlerinde bulundu. Ondan **Delâil-i Hayrât** okutma icâzeti aldı. Bu arada hac vazîfesini yerine getirmek üzere Hicaz'a giderek Mevlânâ Hâlid-i Bağdâdî hazretlerinin halîfelerinden Mûsâ el-Mekkî'ye intisâb etti. Ondan hilâfet ve icâzet aldı. 1871 senesinde tekrar Düzce'ye döndü. Kendi adıyla yaptırdığı medresede hem ilim öğretti, hem de tasavvuf yolunu anlatıp insanların kurtuluşu için gayret etti. Şeyh Devlet'in Düzce'deki halîfesi Âtîf Efendiye de bağlılığını sürdürdü. Daha sonra İstanbul'a giderek Ahmed Ziyâüddîn Gümüşhânevî hazretlerine olan bağlılığını yeniledi. Halvete girdi ve kısa zamanda ondan hilâfet yâni İslâmiyeti insanlara anlatma izni aldı. Bilâhare Düzce'nin ileri gelenlerinin yaptırdığı Yeni Câmi bitişiğindeki medresede senelerce ilim öğretti ve

Râmûz-ül-

oku

Ehâdîs

ttu. Ahmed Ziyâüddîn Gümüşhânevî'nin emri üzerine medresenin yanına bir dergâh yaptırdı. Burada fıkıh, hadîs, tefsîr, Kur'ân-ı kerîm okutmak ve halvetten başka bir şeyle meşgûl olmamaya başladı. Ömrünün sonuna kadar ilim öğretmek ve ibadetle meşgûl olarak Allahü teâlânın rızâsına kavuşmak için gayret eden Hasan Hilmi el-Kevserî hazretleri, 1926 (H.1345) senesinde İstanbul'da vefât etti.

1) *İrgâmü'l-Merîd*; s.103